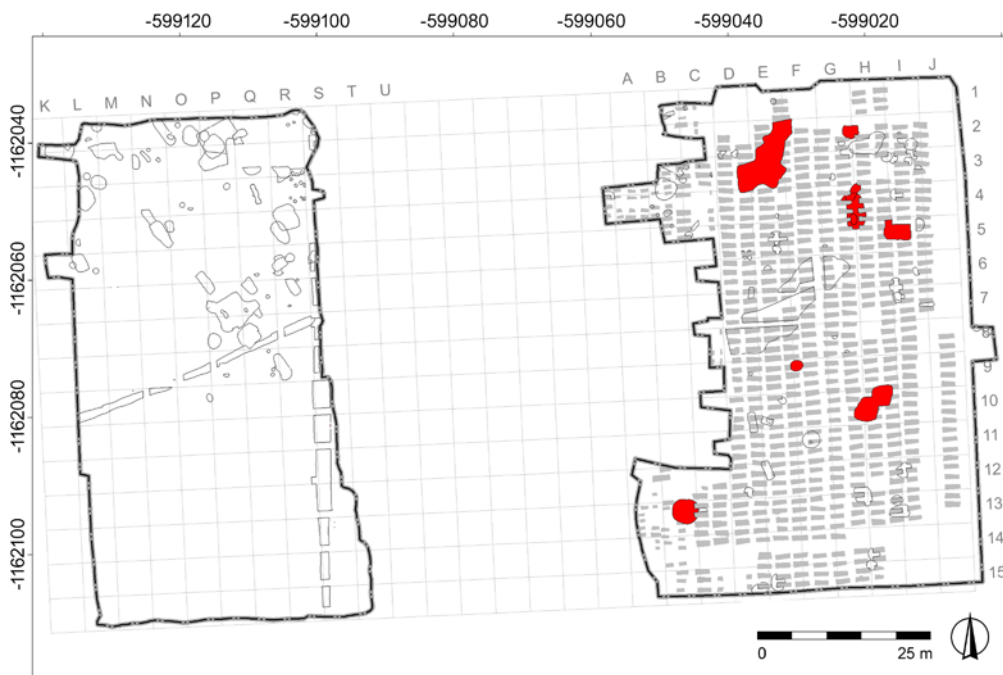

Obr. 7. Brno, ul. Vojtova. Plán lokality s vyznačenými objekty kultury s lineární keramikou. Archaia Brno z. ú.

Fig. 7. Brno, Vojtova Street. Site plan with sunken features of the Linear Pottery culture. Archaia Brno z. ú.

Na zkoumané ploše (obr. 7) byly zdokumentovány čtyři rozměrné jámy vykopané pravděpodobně za účelem získání hlíny (s.s.j. 002, 016, 017 a 018). V případě všech těchto objektů nelze vyloučit, že se jednalo původně o více samostatných jam. Hranice výkopů byly v terénu jen těžko čitelné. Všechny hliníky/stavební jámy byly ve svrchní části vyplněny hnědou plastickou hlínou, která se od půdního horizontu (s.j. 101), z jehož úrovně byly objekty zkoumány, většinou odlišovala jen přítomností mazaníc a kamenů. Přesné určení hranic objektů ztěžoval i hustý rastr novověkých hrobových jam.

Dále se podařilo zdokumentovat několik sídlištních objektů blíže neurčené funkce (s.j. 1754, 1764, 1772, 1793, 1797). Vyloučit nemůžeme také zařazení některých menších nedatovaných objektů právě do období neolitu, i když jako pravděpodobnější se jeví jejich příslušnost k bohatěji zastoupenému osídlení z mladších období. Kromě běžného spektra keramického materiálu kultury s lineární keramikou zde bylo objeveno i několik fragmentů zdobených šareckým výzdobným stylem (obr. 8).

Předpokládáme, že výzkumem byla odkryta část sídliště, které pravděpodobně nepokračovalo západním směrem, neboť na ploše S1 nebyly již žádné objekty kultury s lineární keramikou zachyceny. Není však vyloučeno, že zde probíhaly aktivity, které

se archeologicky neprojevují, což by podporovaly i ojedinělé nálezy této kultury získané z druhotných situací. Případný výskyt typických dlouhých domů sloupové konstrukce nebylo možné identifikovat s ohledem na hustou síť novověkých hrobových jam, které narušily celý povrch zkoumané části sídliště.

Literatura

Grünseisen, J., Kolařík, V., Sedláčková, L. 2020: *Brno, Bytové domy Vojtova*. Rkp. nálezové zprávy č. j. 17/2017. Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.

Summary

In 2017–2019, Archaia Brno z. ú. carried out a rescue excavation in Vojtova Street in the cadastral area of Štýřice (Brno-City District) initiated by the construction of apartment houses. Besides later components, the excavation unearthed part of a Linear Pottery culture settlement. Four larger-sized clay pits/long pits and several smaller features were detected. The Neolithic features were disturbed by Modern Period grave pits in many places (Fig. 7). Besides the usual range of Linear Pottery culture material, several fragments decorated in the Šárka style were detected (Fig. 8).

Jiří Grünseisen, Václav Kolařík, Lenka Sedláčková

Obr. 8. Brno, ul. Vojtova. Keramika kultury s lineární keramikou. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 8. Brno, Vojtova Street. Pottery sherds from the Linear Pottery culture. Photo by Archaia Brno z. ú.

Brno (k. ú. Žebětín, okr. Brno-město)

Ul. Otevřená, č. p. 20a, parc. č. 899/3.

Lengyelská kultura. Sídliště. Sonda. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i., inv. č. 1043/19-101/1 – 1043/19-102/4.

Lokalizace: WGS-84 – 49.2088311N, 16.4881364E

Počátkem roku 2020 byl ukončen záchranný archeologický výzkum v areálu Základní školy na ulici Otevřená, při kterém se podařilo koncem roku 2019 objevit ve výkopu pro vodovodní přípojku část rozsáhlejšího objektu, patrně hliníku. Objekt je možné na základě získaného archeologického materiálu datovat do období lengyelské kultury (Zubalík 2020).

Literatura

- AMČR: Záznám M-201904177 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.
- Zubalík, J. 2020: Brno-Žebětín, ulice Otevřená. Žebětín – Přístavba II. stupně k Základní škole Brno, Otevřená 20a, příspěvková organizace. Rkp. nálezové zprávy č. j. 1108/20. Uloženo: archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Summary

A rescue excavation was carried out in Otevřená Street (No. 20a) in the cadastral area of Žebětín (Brno-City District) at the turn of 2019 and 2020. During the excavation, part of a more sizeable feature was excavated, which, based on the finds gathered, may be dated to the Lengyel culture period.

Jiří Zubalík

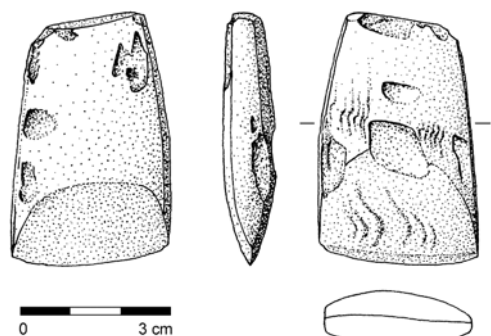
Brtnice (k. ú. Panská Lhota, okr. Jihlava) „Rejchlovice“.

Neolit–eneolit. Neurčený areál. Povrchový nález. Průzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty MU, inv. č. Z2610/1.

Lokalizace: WGS-84 – 49.3294508N, 15.7156575E

Na katastru Panské Lhoty v trati „Rejchlovice“ (na starších mapách též trať „Na podhradí“) byla na jaře roku 2020 nalezena plochá kamenná broušená sekerka (obr. 9). Sekerka je v průřezu lehce čokovitého tvaru, má hraněné boky, symetricky broušené ostří a je poměrně malých rozměrů – délka 53 mm, šířka 33,5 mm, tloušťka 11 mm. Surovina artefaktu byla makroskopicky určena jako zelená břidlice typu Želešice.

Nalezenou sekerku můžeme rámcově datovat do neolitu–eneolitu, zřejmě do kultury s moravskou malovanou keramikou. Z katastru Panské Lhoty kromě jediného střepu veltické kultury (Měřínský 1988, 15) a několika kusů kamenných vrtaných sekeromlatů z hradu Rokštejna (patrně tzv. hromových klínů, nepublikováno) žádné jiné pravěké nálezy zatím nebyly známy. Místo nálezu se nachází v nadmořské výšce 500 m a leží mimo starou sídelní oblast. Opakovaná prospekce lokality nepřinesla další nálezy a výše popisovaná sekerka tedy nejspíš představuje ojedinělý ztrátový nález. Nejbližší nálezy z okolí představují štípané a broušené artefakty z okolí Brtnice a Kněžic (Vokáč 2003, Tab. 131–132), které souvisí s místními zdroji kusového křišťálu, jenž byl v období kultury s moravskou malovanou keramikou v nedaleké Jaroměřické kotlině ve velké míře využíván (Vokáč 2003, 91–93).

Obr. 9. Brtnice. Kamenná broušená sekerka. Kresba A. Púčať.

Fig. 9. Brtnice. Polished stone axe. Drawing by A. Púčať.

Literatura

- Měřínský, Z. 1988: Počátky osídlení Brtnicka a nejstarší dějiny obce. In: J. Janák a kol.: *Dějiny Brtnice a připojených obcí*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 13–49.
- Vokáč, M. 2003: *Suroviny kamenné štípané industrie v pravěku jihozápadní Moravy*. Rkp. diplomové práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: knihovna Ústavu archeologie a muzeologie FF MU.

Summary

A small flat ground axe (Fig. 9) was discovered within a surface artefact survey in the cadastral area of Panská Lhota (Jihlava District) in the “Rejchlovice” field in the spring of 2020. The material of the artefact was macroscopically determined as Želešice type green slate. The axe can be dated generally to the Neolithic–Eneolithic, probably to the Moravian Painted Ware culture.

Andrej Púčať, Jana Mazáčková, Daniela Vaněčková, Petr Žaža

Buchlovice (okr. Uherské Hradiště) „Loučky“, parc. č. 524/1, 524/6, 524/26, 524/33.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49,0819175N, 17,3457311E

V roce 2020 pokračoval záchranný archeologický výzkum rozsáhlého sídliště kultury s lineární keramikou v poloze Buchlovice – „Loučky“, který vyvolala výstavba a zasítování nových bytových domů (bytový komplex „Zelený dvůr“). Výzkum navazoval na předchozí sezónu, při které byly dokumentovány zahřoubené objekty a kulturní vrstva především v liniových výkopech pro kanalizaci a další inženýrské sítě (Bartík, Novotný 2020, 145–146). V tomto roce proběhl v prostoru severně od bytového komplexu také rozsáhlejší plošný odkryv realizovaný v souvislosti s výstavbou parkoviště (obr. 10). Na ploše o rozloze 868 m² se podařilo zdokumentovat dalších deset zahřoubených objektů. Po typologické stránce šlo o rozsáhlý hlíník, čtyři sloupové jámy, zásobní jámu a dva blíže funkčně neurčitelné sídlištní objekty. Částečně byly prozkoumány také dvě stavební jámy orientované v ose SV–JZ, přičemž výplň jedné z nich obsahovala větší kumulaci fragmentů keramiky (obr. 11). Profily dalších tří objektů byly zjištěny na SZ stěně odtěžené plochy. Poslední stavební aktivitou na lokalitě se stala v létě 2020 výstavba chodníků a nové příjezdové komunikace k bytovému komplexu. V rámci terénních úprav však došlo jen k minimálním skrývkám, a naopak k navážení terénu, díky čemuž nedošlo k narušení dalších objektů. Výzkum v areálu bytových domů byl již ukončen a nyní probíhá laboratorní zpracování nálezů a vyhodnocování jednotlivých terénních situací.

Literatura

- Bartík, J., Novotný, J. 2020: Buchlovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 61(1), 145–146.

Summary

In 2020, the rescue archaeological excavation of a large Linear Pottery culture settlement in the “Loučky” field continued (Fig. 10). Several sunken features including part of a long pit with an accumulation of ceramic sherds (Fig. 11) were excavated.

Jaroslav Bartík